

ARNHEMISCHE SCOURANT.

ZATURDAG 25 APRIL.

De prijs der Advertentien is *een tot vijf* regels, f1.00, en voor elken regel daarvan 20 centen, behalve 35 centen zegel, voor elke plaatsing.

De prijs, dezen Courant, die geregeld vijfmaal weks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

Drijft de heer VAN HALL den spot met de wetgevendende magt?

Wij hebben reeds meermalen de onwettigheid aangetoond van het overdragen der wetgevende magt op den koning alleen. Zulk eene overdracht is even ongerijmd als onwettig. Met moeite en inspanning, na maanden handelen, na lang looven en bieden, heeft men het eindelijk zoo ver gebracht, dat er *taliter qualiter* eene wet tot stand is gekomen. Zal nu diezelfde wet den koning alleen de bevoegdheid geven, om bij gedeelten weder af te breken, wat hij vereenigd met de Staten-Generaal, en zoo lang tobbens en zwoegens, oprigtte? Ziet men niet in, dat men daarmede de wet-zelve van hare kracht berooft en aan hare eerste bedoeling — zekerheid te verleenen — ontrouw maakt? Wie dit inzien moge, onze voortreffelijke vertegenwoordiging niet. Niets is in staat haar te leeren: nog onlangs heeft zij het misbruik gezien, waaraan de wetgevendende magt is overgedragen; het heeft haar niet belet in de oude fout te blijven volharden.

De heer VAN HALL heeft het middel gevonden; om, schijnbaar in overleg met de vertegenwoordiging wetten makende, de zaken geheel naar zijn goedvinden te regelen. Wij willen een voorbeeld geven: Op den *eersten* april II. kwam de suikerwet tot stand en werd op den *elfden* afgekondigd; op den *veertienden* april — dus juist *dertien* dagen na het vaststellen, en *drie* dagen na het afkondigen der wet — doet hij aan den koning het voorstel, om die wet te wijziggen, en om een hare bepalingen te onttrekken; een voorstel, voor hetwelk, twee dagen later in besluit veranderd, hij zich door mede-ondertekening aansprakelijk stelt. Men moet zeggen, dat, op dien dag, de heer VAN HALL den spot drijven met de wetgevendende magt, echter, al den schijn van heiligheid.

Bij artikel 29 wordt alle vervoer van meer dan zes ponden geraffineerde suiker, zoo die niet door consumenten, quantiteiten van betaalden accijns of gelei-biljetten gedekt zijn, op zware boeten verboden. Ten gevolge van de magt, om daarop uitzonderingen te verleenen, den koning bij art. 30 gegeven, wordt bij besluit van 15 april bepaald, dat de bepaling der wet niet zal slaan op de provinciën Noord-Brabant, Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Limburg, mitsgaders die gedeelten van de provincie Gelderland, welke aan de linkerzijde van den IJssel zijn gelegen. Artikel 29 blijft dus van kracht voor Groningen, Drenthe, Overijssel, en dat gedeelte van Gelderland, hetwelk aan de rechterzijde van den IJssel gelegen is.

Het is hier geene dispensatie, aan enkele

personen verleend, — maar het zijn drie vierde gedeelten des rijk, welke men aan de werking der wet onttrekt. De eerste vraag, welke hier ontstaat, is, of de minister daartoe de bevoegdheid had. En het antwoord is, zonder twijfel, ontkenpend; want artikel 30 staat den koning alleen toe, op artikel 29 uitzonderingen te verleenen, niet om den regel te veranderen. En men zal toch wel niet in allen ernst willen beweren, dat de regel in stand blijft, wanneer men meer dan drie vierden van het rijk aan zijne werking onttrekt, of dat het eene uitzondering is, wanneer men van de *elf* provinciën voor *zeven en eene halve* den regel opheft? Het besluit is dus reeds daarom onwettig: maar al ware dit het geval niet, zoo zoude men mogen vragen of de minister, bij het doen der voordragt of bij het verdedigen der wet, dan nog niet wist, dat het belang des handels die vrijheid bij het vervoer, welke hij dien nu schenkt, vorderde en dat het belang der schatkist haar toeliet? Zoo hij het wist, waarom dan niet den regel in de wet opgenomen en de uitzondering aan den koning overgelaten, wanneer hij ten minste op zijn zoo »hoog» verheven standpunt, dat valsheid en waarheid te zeer beneden hem zijn om van elkander te kunnen onderscheiden worden, zulk een overdracht van magt in de wet meende te mogen doen opnemen? Zoo hij het niet wist, wie kan dan langer twifelen aan zijne volslagene ongeschiktheid voor de betrekking, door hem bekleed?

Waarom dit, echter, geschiedde is duidelijk; men wil niet met wetten regeren; het bestuursstelsel is veel gemakkelijker; dan heeft de minister niet allerlei aantmerkingen te hooren, dan behoeft hij zich geene moeite te geven om te verdedigen wat ieder helder hoofd voor onverdedigbaar houdt. Men heeft niets te doen dan vlugtig een weinig zamenhangend besluit bijeen te flansen en in de *Staats-Courant* te plaatsen, om daarmede des burgerij, de vertegenwoordiging-zelve te verrassen. Ten einde dit mogelijk te maken, laat men zich de ruimste magt geven.

Wat beduidt intusschen alzoop eene wet? Wat wordt er aldus van de medewerking der vertegenwoordiging? Zoo kan het gebeuren, dat de wet, welke bepaaldelijk tot bevrijding gemaakt is, gebruikt wordt tot beperking. De minister draagt de vrijheid voor, maar tevens mompelt hij zoo wat van de mogelijkheid, dat hier en daar eene uitzondering zal noodig wezen, en dat de omstandigheden niet gedoogen, dit bij eene wet te doen; hij vraagt dus de bevoegdheid om in enkele gevallen daarop bij koninklijk besluit uitzonderingen te mogen maken; de Kamers laten zich verleiden en nu gaat de minister, gewapend met die bepaling, de

wet geheel het onderste boven werpen; maakt de uitzondering tot regel en geeft aan de wet eene rigting, lijnrecht strijdig met het doel, hetwelk de wetgevende magt met haar op het oog had.

Wij weten zeer goed, dat hier het geval omgekeerd geweest is, in zoo ver als het besluit strekt tot vermindering van lastige en bezwarende formaliteiten. Wij vinden zulk eene opheffing natuurlijk goed. Maar wij keuren het af, dat dit op deze wijs geschied is: wij bedenken, dat, wat heden ter gunste der vrijheid geschiedt, morgen in haar nadeel gebeuren kan. Het moet niet aan den minister staan, den koning alleen de wetgevende magt te eigenen, welke deze volgens de grondwet niet dan in gemeenschap met de Staten-Generaal bezit.

Hetzelfde artikel 30 is nu in het belang van den *handel* uitgelegd, maar wat zal den minister beletten, om weder binnen weinige dagen op dat besluit terug te komen, en, onder voorwendsel, dat het belang der *schatkist* eene ongunstige uitzondering op artikel 29 verdert, zoo al niet het geheele rijk, dan toch vijftien zestien-de gedeelten daarvan aan veel bezwaren-der voorwaarden, dan in artikel 29 gesteld zijn, te onderwerpen? Men zou zich hier met veel meer grond op de woorden der wet kunnen beroepen dan toen men artikel 2 der tarief-wet misbruikte om er de bevoegdheid tot het nemen van het noodlottige represailles-besluit in te vinden.

Aldus hangt de wet bij ons van den wil van éenen man af, die haar uitbreidt, beperkt, opheft, toepast, al naar mate het zijne grillen vleit. Zoo de meerderheid der Staten-Generaal dit niet mogt willen, zij wijte het hare flauwheid en zorgeloosheid, dat het evenwel gebeurt.

Britenlandsche betigte.

TURKIJE.

Van de turksche grenzen, 8 april. Volgens berichten uit Serije is de regering aldaar op het spoor gekomen van eene zeer uitgebreide zamenvering, waarvan de hoofdzetel, voor de Donau-landen en Bulgarije, Nissa zijn zou. Naar beweerd wordt, staat dezelve in verband met de slavonische volksbewegingen in de noordelijke landen. In hoeverre de zaak goed verdient, zal spoedig blijken; men heeft des te meer voor de vrucht eener overdrevene bezorgdheid, welke door de jongste gebeurtenissen in Polen nieuw vaedsel gekregen heeft.

OOSTENRIJK.

Wenen, 27 april. De oostenrijksche gezant alhier, baron van Heeckeren, heeft bij het oostenrijksche kabinet voorstellen gedaan, strekkende tot het verleen van eenen verdrag tusschen den Rijn en den Donau, door middel van het Ludwig kanaal op te rigten directe vrachtscheepvaart.

PRUSSEN.

Berlijn, 29 april. In zake der krakaner aangelegenheid is door onze regering, dezor dagen, een besluit genomen, hetwelk bezwaarlijk door het publiek zal worden toegejuicht. Zij heeft, namelijk, besloten, om de russische gevangenen, welke zich te Krakau, met de overige insurgenten, aan Pruisen hebben overgegeven, aan hunne regering uit te leveren.

HERTOGDOM NASSAU.

Nassau, 15 april. Naar wij uit wel onderrigte bron vernemen, wacht ons geheele regtswezen eene doortastende verandering. Met het volgend jaar zal, namelijk, de justitie van de administratie worden afgescheiden.

HANOVER.

Hanover, 19 april. De Tweede Kamer, welke reeds bij de eerste beraadslaging over het politiestrafwetboek, wees op de groote beperking, die door de censuur, op de drukpers drukt, zal bij hare verdere discussiën ongetwijfeld verder gaan dan het besluit der Eerste Kamer reikt. Zij zal er, namelijk, op aandringen, dat men, eindelijk, op houde, met aan de censuur meer magt te geven, dan de bondsbepalingen willen, en, tot groot ongerief voor het publiek, de schrijvers en den boekhandel, ook boekwerken boven de twintig vellen groot onder het snoeiwerk van den censor te brengen; mede zal zij er op staan, dat men niet meer, gelijk tot dusverre, — en dit even eens in strijd met de bepalingen van den Bond — alle behandeling van binnenlandsche aangelegenheden in hannoversche bladen schier onmogelijk make.

ENGELAND.

Londen, 15 april. Men weet, dat het schip, de Lady Sale, door de gemengde commissie te Angola is veroordeeld, onder voorwendsel, dat het voor den stavenhandel was uitgerust. Dat schip behoorde aan den heer Harsfall, een der aanzienlijkste reeders van Liverpool en die veroordeeling heeft in Portugal eene levendige sensatie verwekt. Men is thans van gevoelen, dat de veroordeeling van de Lady Sale niet langer kan beschouwd worden als eene bijzondere belediging, maar wel als eene Engeland aangedaan. Men denkt daarom ook, dat, indien er geene spoedige voldoening wordt gegeven, het vraagstuk onmiddellijk voor het Parlement zal worden gebracht.

Eene verschrikkelijke ontploffing heeft plaats gehad in de steenkolenmijnen van Bilston, in het graafschap Stafford. Zes mannen daalden in de mijn af om hunne werkzaamheden te hervatten, welke afgebroken waren door het paaschfeest; een hunner kwam met licht in eene galerij, voor dat de noodige en gebruikelijke voorzorgen genomen waren en hierdoor ontvlamde het gas. Vijf werklieden werden terstond gedood en verscheidene anderen, die zich aan de opening der mijn bevonden, werden door de uitbarsting vreeselijk gewond. Alle huizen in den omtrek werden geschokt als door eene aardbeving.

FRANKRIJK.

Parijs, 20 april. De Kamer der Pairs is heden in raadkamer vereenigd geweest, om te beraadslagen over de maatregelen, welke genomen moeten worden ten gevolge der koninklijke ordonnantie van den 17den dezer maand en om eene commissie te benoemen, welke belast zal worden met de instructie van den moordaanslag van Fontainebleau.

Parijs, 21 april. Indien wij geloof kunnen slaan aan de bevestiging van den Constitutionnel, dan zou de vraag, of de koning op den 1sten mei revue over de troepen zal houden, een onderwerp van beraadslaging in den raad van ministers hebben uitgemaakt, en zou er besloten zijn, dat die niet zou plaats hebben.

Volgens de Sentinelle de Toulon is men in die stad zeer voldaan over den russischen grootvorst Konstantijn, die zeer veel sympathie voor Frankrijk aan den dag moet hebben gelegd en een hoog denkbeeld van de fransche marine schijnt opgevot te hebben. Den 16den april is de prins met het eskader onder zeil gegaan, koers zettende naar Algérie.

Indien men wel onderrigt is, dan hebben de Engelsche dagbladen verkeerdelijk berigt, dat de reis van koningin Victoria naar Frankrijk zoude zijn uitgesteld. Deze reis zal plaats hebben na de bevallig der koningin. De koning en koningin der Belgen zullen deel nemen aan de feesten en waarschijnlijk de koningin van Engeland naar Brussel geleiden, waar de koning van Pruisen een bezoek aan H. B. M. zoude brengen.

BELGIE.

Brussel, 21 april. De heer de Theux heeft gisteren bij den aanvang der zitting van de Kamer der Afgevaardigden, namens het nieuwe kabinet, de volgende verklaring voorgelezen.

Het ministerie van den 30sten juli heeft zich, ten gevolge van oneenigheid over een u bekend ontwerp, ontbonden.

Zoo het ministerie van den 31sten maart meer homogeen is in deszelfs samenstelling, zoo is het deszelfs oorsprong evenwel niet verschuldigd aan een gevoelen van uitsluiting; bijeengebragt overeenkomstig de noodwendigheden van den toestand, heeft het zich gevormd met het doel van handhaving der staatkunde van gematigdheid, die het gouvernement sedert 1830 bestierd heeft.

Het is in de staatsregeling, in het onderzoeken van de behoeften des lands, dat het gouvernement deszelfs gedrag zal vinden.

Met uwe medewerking zal het de vraagstukken van zedelijk en van stoffelijk belang, waarvan het land nog altijd de oplossing verwacht, kunnen oplossen.

Door dien weg te volgen en door bij elke gelegenheid eenen diepen eerbied voor de prerogativen van de kroon en van de nationale vertegenwoordiging te betoonen, zullen wij het vertrouwen op onze grondwettige instellingen al meer en meer zien bevestigen. Het gouvernement vleit zich, dat de Kamers ge-

durende deze zitting belangrijke werkzaamheden zullen vermogen ten einde te brengen. Onderscheiden budgetten voor de loopende dienst zijn nog aan uwe beraadslagingen onderworpen; de meeste budgetten voor 1847 zullen u onverwijld worden voorgedragen. Het ontwerp van wet op de suikers en het handels-traktaat met Frankrijk vereischen eene spoedige beslissing.

Het gouvernement uit insgelijks den wensch, dat de wet op het middelbaar onderwijs gedurende de tegenwoordige zitting tot stand gebragt moge worden; met dit inzicht verzoekt het, dat de centrale sectie, belast met het ontwerp van het in 1834 aangeboden ontwerp, voltallig moge worden gemaakt en haar rapport moge uitbrengen. Het kabinet zal niets vernemen, om dit vraagstuk tot eene oplossing in vaderlandschen geest te voeren.

Brussel, 21 april. De toevloed in de hoofdkerk bij de plechtige Deumviering gister ter dankzegging voor het behoud voor koning Louis Philippe was niet slechts hoogstaanzonlijk, maar ook allertalrijkst. De burgemeester dezer hoofdstad, in de kerk komende toen reeds de dienst aangevangen was, kon niet zonder eenige moeite van den hem voorgaanden misse of kerkwachter, de hem bestemde zitplaats in het koor bereiken.

De zitting der Representanten werd niet voor 20 minuten na 2 ure geopend. Al de gallerijen waren veel vroeger bezet; de Kamer zelve was nagenoeg voltallig. De heer de Theux, het hoofd van het ministerie, nam zijne zitplaats niet, gelijk zijne voorgangers Nothomb en van de Weyer gezeten waren geweest, aan het regtereinde der eerste ministers-bank, maar geheel aan den linkerhoek. De heeren d'Anethan en Deschamps plaatsden zich op de zelfde, de heeren Prisse, d'Huart en de Bayay op de tweede bank. Het spreekt van zelf, dat het uur te laat was, om nog denzelfden dag vóór het vertrek van den post eenig verslag van het verhandelde te geven.

De door den minister gegevene verklaring behelsde inderdaad, zoo als verwacht was, den wensch van het gouvernement, dat nog in deze sessie het ontwerp van wet over het onderwijs ter stemming gebragt worde. De daartoe aangenomen grondslagen, zeide hij, berusten op het beginsel van eene patriotique conciliation. Voor het overige geeft 's ministers verklaring, omtrent den voorgenomen gang van het nieuwe kabinet, weinig licht. Deszelfs samenstelling, zeide de minister, is meer gelijkslachtig dan het vorige, doch op geen geest van uitsluiting gegrond. Hij verzekerde voorts, dat het vaste voornemen is, de prerogativen der kroon en der nationale vertegenwoordiging te eerbiedigen. De Indépendance Belge van dezen ochtend, neemt daaruit aanleiding, om te vragen, welke de bijzondere zin zijn moge van deze woorden in den mond des ministers de Theux, of welke andere betuiging door eenigen minister zoude kunnen uitgesproken worden?

De Representant de Bonn heeft ook niet in gebreke de onbepaaldheid der gegevene verklaring te gissen, en de heer Rogier las daarna een door hem gesteld verslag van het gebeurde, betreffende de door hem op 's konings last beproefde samenstelling van een kabinet.

De heer de Theux hierop geantwoord, en de heer Rogier het woord hernomen hebbende, wakte des laatstgenoemden rede bij het aanwezig publiek zop veel belangstelling, dat de voorzitter aan het verbod van alle teekenen van goed- of afkeuring herinnerde, en verklaarde, bij verdere overtreding daarvan, de tribunen te zullen doen onttruimen.

Nadat nog ook de heer d'Hoffschmidt eenige uitleggingen had gegeven, voor zoo verre zijn deel aan de afgelopen ministriële crisis had betroffen, werd de zitting te half vijf ure, tot heden middag, gesloten.

De heer H. de Brouckere had, bij schrijven aan den voorzitter, kennis gegeven, dat hij door ongesteldheid belet was, de zitting bij te wonen, doch hoopte nog voor den afloop der algemeene discussie te kunnen tegenwoordig zijn.

De politie van de voorstad, genaamd St. Josse ten Noorde, heeft gister twee knapen van negen jaren gearresteerd, terwijl zij bezig waren, om, na inbraak en overklimming, in een huis, waarvan de bewoners op het oogenblik afwezig waren, op helderen dag eenige voorwerpen van bijouterie te stelen.

Binnenlandsche bezigten.

Amsterdam, 22 april. Gisteren namiddag, ongeveer ten zeven ure, is Z. M. met eenen speciaal spoorwegtrein naar 's Gravenhage teruggekeerd.

Het stellige voornemen van Z. M. schijnt te wesen, om aanstaanden maandag met H. M. de koningin, HH. KK. HH. de prins en de prinses van Oranje, de prinsen Alexander en Hendrik, naar onze hoofdstad terug te komen en eene geheele week alhier door te brengen.

Aan de regering is een plan ingediend voort eene aan te leggen spoorweg van Dordrecht over Gorinchem naar Tiel, en van daar over Wageningen naar een nader te bepalen punt van den Rijn-spoorweg. De voordeelen van dit plan voor den handel worden daarbij aangeleund.

's Gravenhage, 21 april. Uit het algemeen verslag van de Tweede Kamer over het wetsontwerp, betreffende de voorwaardelijke verhooging van regten, blijkt, dat de door de regering gewijzigde voordragt het onderwerp heeft uitgemaakt van nieuwe beraadslagingen in de afdelingen, waarbij 41 leden zijn tegenwoordig geweest.

Bij die gelegenheid hebben sommige leden, uit aanmerking, dat er reeds weder een geruime tijd is verlopen sedert de jongste mededeeling in comité-generaal van den staat der onderhandelingen met België, het verlangen geopenbaard, om deswege van de regering nadere openingen te ontvangen, ten einde op de hoogte van het standpunt te worden gebragt, waarop die onderhandelingen op dit oogenblik staan.

Voorts zijn eenige leden ook nog teruggekomen op de meermalen geopperde bedenking, of artikel 2 van de wet van 19 juni 1845 (Staatsblad no. 28) wel de bevoegdheid hebbe toegekend, om bij koninklijk besluit verandering te brengen in de regten, die bij de wet ter bevordering van de belangen van den landbouw zijn geregeld.

Ten aanzien van de ingediende nota van wijzigingen hebben sommigen verklaard met genoegen te hebben gezien, dat door de regering eene redactie van het opschrift der wet is voorgedragen, hetwelk men vooronderstelt, dat ook bestemd is, om in het Staatsblad te worden overgenomen.

Op den considerans is de vrees geuit, dat de woorden in de handels-wetgeving — opgenomen soms den koning zouden kunnen belemmeren in het gebruik maken van de bevoegdheid aan hoogsdenzelen bij artikel 5 toegekend. Dientvolgens is door sommige leden in bedenking gegeven, om de woorden in de handels-wetgeving te doen wegvallen en voor opgenomen, in den 6den regel, te stellen genomen of vastgesteld.

In eene afdeeling heeft men voorts betreurd, dat niet overeenkomstig het geuite verlangen in den considerans melding is gemaakt van de pogingen, dezerzijds aangewend om tot billijke schikkingen met België te geraken. Ook wenschte men het denkbeeld van bescherming geheel te zien wegvallen en daarvoor liever gesteld hebben: »wiltende gepaste maatregelen nemen, die kunnen strekken om de bestaande moeilijkheden op te heffen, enz.

Artikel 2 meenden eenige leden, dat geheel zou kunnen wegvallen, vermits de daarbij bedoelde hoeveelheid steenkolen bereids tegen het verminderd regt uit België hier te lande is ingevoerd.

Op artikel 3 hebben eenige leden verklaard, met bevreemding uit de memorie van beantwoording te hebben vernomen, dat de verhooging van uitvoerregten mede is toegepast op die deutsche staten, welke ten hinnen een verbod van uitvoer uitgevaardigd hadden. Die leden hebben er op aangedrongen, dat daarmede zo spoedig mogelijk opgehouden worde, wanneer dit niet reeds is geschied.

Ten slotte zijn nog eenige weinige leden bij het nader onderzoek der voordragt teruggekomen op het vroeger geuit verlangen, om een termijn voor dan daar aan de werking der wet, in stede van op een jaar, te bepalen.

's Gravenhage, 21 april. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, 20, gekomen een ontwerp van wet, tot wijziging van artikel 26 der wet van 12 maart 1841, welk ontwerp ten doel heeft, het tijdstip van het vertrek der vaartuigen, tot de haringvischerij behoorende, te vervroegen. — Verzending aan de afdelingen.

Door den heer van Dam van Isselt is, namens den schrijver, den heer de Jager, aan de Kamer hulde gedaan van een werkje getiteld: Invitation de quelques fleurs de poésie hollandaise. — Plaatsing in de boekery.

De centrale afdeeling heeft verzoekt, geacht nopens vrugst van den heer van Rosenthal, betrekkelijk de gedetailleerde herziening der grondwet. Op verlangen van den heer van Rosenthal, worden de beraadslagingen daarover bepaald op aanstaanden maandag.

De commissie tot de verkiezingen heeft, bij monde van de heeren Byleveld en Hiddema d'Angre, eenige verslagen uitgebragt.

Op voorstel van den heer van Dam van Isselt wordt de openbare vergadering veranderd in eene zitting met gesloten deuren. Men verzekert, dat in dezelve zou besloten zijn, om de beraadslaging over de voordragt van wet, betreffende de voorwaardelijke verhooging van regten, (repesailles tegen België) in eene zitting met gesloten deuren te doen plaats hebben.

Rotterdam, 22 april. Per Overlandrijn zijn althans brieven uit Batavia, tot den 1sten maart, ontvangen, volgens welke de slachtoffer in den handel sedert october voortdurende, die in den beginne veroorzaakt was door het uitgeven van wissels door het gouvernement, en later door geldschaarste en eene agitatie op het bankpapier, het eenig middel waarin de transactiën plaats vinden. Het gouvernement, had nu, echter, door middel van de Javasche Covant, bekend gemaakt, dat het, met intrekking, zou veel doenlijk, van het bankpapier, koperpapier en koperen duitjes, spoedig een ander papier, onder den naam van recepissen, uit zou geven; hetwelk gelijk zou worden gesteld met het zilver, en waarvan iedere gulden 120 duiten houden zal. Op den 21sten februari dezes jaars had eene vergadering der Javasche bank plaats gehad, en was aldaar bepaald de recepissen aan te nemen, het bankpapier in te trekken en een papier te geven, gelijk aan de recepissen. Men hoopte, dat, wanneer dit eenmaal geregd in werking zal zijn, de handel daardoor veel zou worden opgebeurd en een geheel ander aanzien verkrijgen; hoe-wal sommigen het nog wenskelijker zouden achten, dat het mogelijk ware een reël zilver circulerend medium in de kolonie te houden.

De producten waren bijna allen uitgevoerd of

geëngageerd. Van suiker werd alles, wat disponibel was, door het gouvernement, om de schepen te laden, en door particulieren, opgekocht; terwijl ook alle rijst, die tot de helft van april kon voortkomen, voor hollandsche rekening weggekocht werd. De toen te Batavia zijnde, door de nederlandsche handel-maatschappij bevrachte schepen zouden met product van den vorigen oogst lading krijgen, die, welke verwacht werden, denkelijk niet voor juni of juli geëxpédieerd kunnen worden. Onder de berigten wegens de particuliere schepen behoort, dat de Castor en de Drie Maria's naar China zouden gaan, van waar men de vracht van f 160 tot f 180 per last, en 15 per cent noteerde. De Anthony was voor rekening van de reederij, de heeren A. van Hoboken & Zonen, ladende. — De koers van den wissel op Nederland was 95 per cent.

Volgens een dagblad van Singapore, van 12 februari, namen de nederlandsche autoriteiten te Rhio zeer ernstige maatregelen tot uitroeiing der geheime genootschappen onder de Chinezen. Een honderdtal deelnemers aan zoodanige vereenigen was in hechtenis genomen, en onder de overigen heerschte zoo groote schrik, dat ruim vijftienhonderd hunner van Rhio naar Singapore geweken waren. Dat zelfde blad spreekt van eene expeditie, die het nederlandsch-indische gouvernement tegen Balle uitrustte.

Rotterdam, 28 april. Gisteren middag zou alhier, op de plaats Concordia, de heer de Ruiter zijne eerste luchtreis ondernemen. Talrijk was de schare dergenen, die ter bijwoning waren opgekomen. Onder de tegenwoordigen merkte men op den Edel Achtbaren heer burgemeester, eenige wethouders en verscheiden leden van den raad. De plaats was bijzonder goed ingerigt en het muziek-gezelschap Sempre Harmonia, onder de leiding van den verdienstlijken Goudswaard, liet zich bij tusschenpoozingen hooren. De vulling, die, door toevallige omstandigheden, eerst twee uren later dan de bepaalde tijd kon worden begonnen, was oorzaak, dat, hoewel dezelfde geregeld ging, de ballon echter niet op het door den heer de Ruiter gearhondeerde uur genoegzaam was gevuld, om den togt te kunnen aanvaren. Eindelijk, omstreeks drie uur, werd de ballon losgemaakt, de heer de Ruiter nam in zijn schuitje plaats en steeg op; ter hoogte echter van de boom gekomen, trof hem hetzelfde ongeluk, als, 40 jaren geleden, madame Blanchard op dezelfde plaats overviel; de ballon had nog geene genoegzame hoogte bereikt, en, eene schuine rigting aannemende, slingerde de schuit tegen denzelfden boom, waarir troeger de beroemde aëroplane was blijven haken. Niet dan na het aanvenden van vele pogingen, kon men het schuitje los krijgen, hetwelk geheel uit deszelfs verband was gekrukt, zoodat het niet mogelijk was daarmede eenen togt te wagen. De ballon is onbeschadigd gebleven, en wij verhoorden van dok, dat de heer de Ruiter, die de togt men in aanstaanden woensdag den togt te hervatten. Zierikzee, 25 april. Als zeker wordt uit 's Hertogenbosch, ontrent het daarstellen van den zeenwisch-duitschen spoorweg, gemeld, dat de gelden tot die kolossale onderneming, bij aandeelen, ten volle ingeschreven en dus voorhanden zijn.

Zutphen, 22 april. Men vernem, dat de bekende weduwe van Laar, dezer dagen wederom, en nu ten derden male, een pistool, met kruid en spijkers geladen, op den persoon van G. J. Gerritsen, te Warnsveld, heeft afgetrokken, doch dat hetzelve ook nu, even als vroeger, gelukkig heeft geweigerd. Men zich zal herinneren, dat deze vrouw reeds twee malen voor eene gelijke daad voor het hof van Gelderland heeft terecht gestaan, doch dat zij telkens, niettemin de laatste maal hare met hoos overleg gepleegde poging tot moord is bevozen verklaard; daaraan is vrijgesproken, op grond, dat haar siels-toestand voldoende aantoonde, dat zij het onbelemmerde gebruik van haren vrijen wil, uithoofde van in staat van krankzinnigheid te hebben verkeerd, miste. Daarna is die vrouw in het krankzinnigenhuis alhier voorloopig opgenomen, doch daarnit ook spoedig weder ontelopen, omdat de over dat geslacht gestelde geneesheer beweerde, dat zij gezinsins in hare vermogens was gekrenkt.

Arnhem, 28 april. Men meldt ons, dat het plan van den heer districts commissaris, J. A. J. baron Sloet, tot verlenging van het Grifkanaal van Apeldoorn tot aan den IJssel bij Brummen, waarvan reeds vroeger gewag is gemaakt, thans in handen is gesteld van de directie van den waterstaat, ten einde hetzelve te onderzoeken en daarvan rapport te doen.

OOSTINDIE.

Bij besluit van den minister van staat, gouverneur van Nederlandsch-Indië, van den 7den februari 1846, no. 8, is aan eene commissie opgedragen, om te onderzoeken, of en op welke wijze een spoorweg tusschen Batavia en Buitenzorg behoort te worden aangelegd voor het vervoer, zoowel van grondproducten en andere goederen, als ook van personen, en zijn tot leden der commissie benoemd en uitgenoodigd de generaal-majoor, directeur der genie, jhr. C. van der Pijck, als voorzitter, de resident van Batavia, de hoofd-ingenieur van den waterstaat en 's lands gewoone aldaar, de assistent-resident van Buitenzorg en de landheeren mr. J. H. graaf van den Bosch, J. van Braam, A. J. Bik en F. Molman; zullende de commissie als secretaris worden geassisteerd door den kapitein van den staf der genie, E. C. C. Steinhuis.

Paramaribo, 2 maart. (Extract uit een brief). Het ziet er hier in de kolonie allerverschrikkelijkst uit; wij hebben niets te eten of te drinken, zoodat wij verplicht zijn geweest levensmiddelen van de naburige eilanden te doen onthieden, ten einde niet van honger te sterven. Wij hebben, sedert de maand augustus, geen regen gehad; alles is door de zon verbrand, zoodat de bosschen aan het branden zijn; alle regenbakken zijn reeds ledig geschept en de putten voor het grootste gedeelte droog. Zoo het Oppervezen ons niet te gemoet komt en regen zendt, weten wij niet wat van ons hier worden zal; de bananen kosten f 1.50 per bos. Hollandsche provisiën zijn ook zeer schaars, daar de hollandsche schepen nitbliven.

Vervolg en slot van het antwoord op de bedenkingen tegen het voorstel van den heer VAN ROSENTHAL.

»Indien deze, uit een bijzonder gezigtspunt ontleende, beschouwingen over het regt van initiatief niet gewigtig genoeg bevonden worden, om de meerderheid der Kamer van hare ongenueidheid tot het nemen van initiatief in zake van grondwets-herziening te doen terugkeeren, — zoo zal die meerderheid echter scherp de aandacht vestigen, om te erkennen, dat zij voor den voorsteller genoegzame drangredenen konden opleveren, om, niettegenstaande de koninklijke verklaring, waarop men hem bij het voorloopig verslag heeft gewezen, tot het indienen van zijn voorstel te doen besluiten, zoo overigens het gebruik maken van een erkend, en door niemand betwist, regt eenige nadere regtvaardiging behoeft.

»Eene tweede bedenking, waarop bij het voorloopig verslag bijzonder gedrukt wordt, is tegen de trapsgewijze verbetering onzer grondwettige instellingen gerigt, zoo als dezelve door den voorsteller beoogd wordt. De gronden, waarop zoodanige verbetering wordt afgekeurd, zijn hoofdzakelijk de beide volgende:

- a. de bezwaren, uit den aard der zaak aan iedere grondwets-herziening verbonden;
b. vrees voor ondermijning van den eerbied, aan de grondwet verschuldigd.

Het zij den voorsteller vergund, om, onafhankelijk van zijne breedvoerige uiteenzetting der voordeelen eener trapsgewijze herziening, zoo als dezelve in zijne ophelderende redevoering te lezen is, deze beide gronden beknopelijk ter toetse te brengen.

a. Wanneer men van de bezwaren van iedere grondwets-herziening, in tegenstelling der gewone wetgeving, spreekt, dan heeft men, behalve op de moeilijkheid des onderwerps, mede het oog op de wijze van herziening, zoo als dezelve bij de bestaande grondwet is geregeld. Het valt niet te betwisten, dat deze wijze van herziening hare eigendommelijke bezwaren medebrengt, en wanneer of het tegenwoordig voorstel mocht worden aangenomen, of later, bij geblekene onmogelijkheid om eene geheele en tevens bevredegende herziening tot stand te brengen, tot eene trapsgewijze herziening mocht worden overgegaan, zal spoedig de noodzakelijkheid worden erkend, om de thans bestaande bepalingen te veranderen; maar, terwijl aan de eene zijde deze zwaarigheid, indien het stelsel overigens als deugdzaam mocht worden erkend, niet als onoverkomelijk mag worden beschouwd, zoo kan aan de andere zijde de voorgeschrevene wijze van herziening, zonder het onderscheid tusschen gewone wetgeving en grondwetgeving weg te nemen, op eene allezins doelmatige wijze worden vervangen. Daartoe zoude het voldoende zijn te bepalen, dat ieder voorstel tot wijziging der grondwet, in plaats van aan eene dubbele Kamer te worden voorgelegd, in twee opevolgende zittingen der Staten-Generaal door twee derden der leden van de Tweede of der beide Kamers zoude moeten worden aangenomen; deze voorgestelde herhaalde beraadslaging over hetzelfde wets-ontwerp vindt thans, naar het voorschrift der grondwet, bij de Eerste Kamer plaats, en zoude boven de tegenwoordige wijze van herziening, waartegen te regt wordt opgezien, ook nog dit voordeel aan de regering aanbieden, dat deze, bij voorstellen tot grondwets-herziening, van deze Kamer uitgaande, eerst dan haar besluit van goed- of afkeuring zoude behoeven te geven, wanneer dusdanige voorstellen in twee opevolgende zittingen door de beide Kamers waren aangenomen.

b. De eerbied voor de grondwet van den staat, waarop in dezen gedoeld wordt, is onafhankelijk van de door iederen burger verplichte gehoorzaamheid aan bestaande grondwettige voorschriften.

»Die eerbied moet haren grond vinden in de overtuiging, dat het bestaande staatsverdrag met de zoden des volks strookt, aan deszelfs behoeften voldoet, en tot ontwikkeling en bevestiging van het algemeen welzijn bevorderlijk is.

»Indien het nu eene waarheid is, wat niemand tegenspreken zal, dat de ontwikkeling der volken, even als die van den bijzonderen mensch, langzaam naar bestendig voortgaat, dan is het evenzeer bewezen, dat het gevoel der behoefte tot verandering van grondwettige instellingen zich niet op eenmaal, maar achtervolgelijk, openbaart. Bij het stelsel eener algemeene herziening, dat is eener zoodanige herziening, die slechts op zeer verwijderde tijdstippen en ruimere schaal plaats mag grijpen, ligt het in den aard der zaak, dat men dit tijdstip zoo lang mogelijk tracht te verschuiven; het noodzakelijke gevolg daarvan is, dat er waarechtige behoeften tot verandering bestaan, maar dat men, om het schrikbeeld van een volledig onderzoek der grondslagen des maatschappelijke verdrags te verwijderen, die behoefte bestrijdt, ontkent, bewimpelt; van daar een steeds vermeerderend gevoel van onbehagelijkheid, de noodzakelijke uitwerking van onvoldade behoeften; van daar wrijving en misnoegen, die zich eerst in verlangen naar wezenlijk noodzakelijke verbeteringen openbaren, doch allengs het oordeel verwarren, goed en kwaad in hetzelfde vonnis van veroordeeling doen begripen, en vaak eene leus worden, waaronder alle ontevreden zich scharen, en den staat ligtelijk op zijne grondslagen kunnen doen waggelen.

»Het tegengestelde is aan eene trapsgewijze verbetering van grondwettige instellingen. Naar dit stelsel, door den ondergeteekende uit een overtuiging aangekleefd, wordt niet iedere gekunstelde of schijnbaar behoefte naar verandering bevredeigd, geene individuele beschouwing (zoo als in het voorloopig verslag wordt beweerd) is daar de toetsteen der

noodzakelijkheid van wijzigingen, — maar, wanneer het besef van het ontoereikende, onvolledige of gebrekkige van eene grondwettige bepaling door het verlichte gedeelte der natie levendig gevoeld en door 's volks wettige vertegenwoordigers erkend wordt, dan deinst men voor deze noodzakelijk geworden hervorming in geenen deele terug, omdat zij, uit den aard der zaak, binnen hare grenzen besloten blijft, en, wel verre van den eerbied voor de niet aangeroerde grondwettige bepalingen te ondermijnen, integendeel de liefde en gehechtheid voor instellingen vermeerdert, die met de ontwikkeling der natie gelijken tred houden en iedere levendig gevoelde behoefte bevredigen.

»De geschiedenis bevestigt deze, uit dien aard der zaak geputte, redeneringen. De fransehe omwenteling is eene der grootste wereldgebeurtenissen geworden, omdat men erkende behoeften tot verbetering onvervuld had gelaten. Engeland is staande gebleven, in grootheid toegenomen, en te regt op het bezit zijner instellingen trotsch, omdat deze geene verandering uitsluitten, hoe diep dezelve ook in het bestaande moge ingrijpen, zoodra de behoefte aan die verandering niet langer dan door droegredenen kan worden bestreden.

»Men zegge niet, dat deze redeneringen, ofschoon in het afgetrockene vele waarheid kunnende behelzen, op ontzen toestand niet van toepassing zijn; dewijl de menigvuldigheid der in onze grondwet bestaande gebreken en de tegenkanting, die de pogingen tot derselver herstel tot dusverre hebben ontmoet, alleen eene algemeene herziening wenschelijk en mogelijk maken. Vwant men vergeet het niet, dat ook de nieuwe of veranderde grondwet, welke wij ten gevolge eener algemeene herziening zouden ontvangen, menschelijk werk zoude wezen, waarvan de onvolmaaktheden achtervolgelijk aan het licht zouden treden; dezelfde oorzaken brengen steeds dezelfde gevolgen voort, en het stelsel, om bestaande gebreken te doen voortduren, ten einde het tijdstip eener algemeene herziening te verschuiven, zoude dus ook in lateren tijd de noodlottige spanning verwekken, welke uit de niet-voldoening aan billijke wenschen noodzakelijk ontstaat.

»Het denkbeeld eener algemeene herziening, door de bestrijders van het onderwerpelijk voorstel voorgestaan, is daarenboven zoo betrekkelijk, dat hetzelve nimmer een objectief begrip uitdrukt, maar zich noodzakelijk in de subjectiviteit der individuele beschouwingen op moet lossen.

»Dit denkbeeld drukt toch niets anders uit, dan het oordeel van iederen eenling over het meerder of minder getal wenschelijke veranderingen of verbeteringen, en het bestaat dienvolgens alleen in de individuele beschouwingen.

De negen leden, die in het afgelopen jaar een voorstel tot eene omvattende algeheele herziening hebben gedaan, en thans dit voorstel, wegens deszelfs beperkte trekking, bestrijden, hebben voor de waarheid dezer opmerking zelve het bewijs geleverd; want zij hebben immers erkend, dat zij, om tot een gemeenschappelijk voorstel te kunnen geraken, eigene beschouwingen ten offer hebben moeten brengen; — hetzelfde verschijnsel zoude zich bij de aanneming van een voorstel tot algemeene herziening door de meerderheid der Kamer voordoen; op het oogenblik dier aanneming zoude wel die meerderheid verklaren de voorgedragene veranderingen goed te keuren, maar het oordeel, of daardoor aan alle behoeften tot verbetering voldaan ware, zoude desniettemin een individueel begrip blijven, en wat met den naam van algemeene herziening bestempeld werd, zoude reeds op hetzelfde oogenblik blijken voor velen slechts eene gedeeltelijke herziening te zijn.

»Het voornam onderscheid dus, dat tusschen de aan elkander tegengestelde stelsels bestaat, is daarin gelegen, dat de voorstanders eener algemeene herziening de zich achtervolgelijk vertoonende leemten en gebreken tot ver verwijderde tijdstippen willen doen voortduren, om dan eene poging tot algemeen herstel aan te wenden, die echter uit den aard der zaak slechts een gedeeltelijk herstel blijven moet, terwijl, volgens het gevoelen des voorstellers, ieder onwiskkenbaar en in het oog loopend gebrek op zich zelf onderzocht, en als zoodanig erkend, dadelijk hersteld moet worden.

»Het onbevange oordeel beslisse, langs welken weg het volksgeluk meest bevorderd kan worden, en welke handelwijze het meest strookt met het begrip van noodzakelijkheid, door de ontwerpers van de bestaande grondwet aan iedere, daarin te brengen, verandering gehecht.

»Eene derde bedenking tegen het onderwerpelijk voorstel is uit deszelfs eigene onvolledigheid ontleend. Deze bedenking wordt bij het voorloopig verslag, met oogenblikkelijke terzijde-stelling der wenschen naar eene meer algemeene en grondige herziening, daardoor aangedrongen, dat bij dit voorstel onderscheidene belangrijke punten, tot het stemmen kiesregt in onmiddellijk verband staande, zoo als de vertegenwoordiging der standen, de wijze van verkiezing der ridderschaps-collegiën, geheel onaangetroefd zijn gelaten.

Het antwoord op deze bedenking is uiterst gemakkelijk te geven; het begrip van noodzakelijkheid, tot iedere grondwets-herziening vereischt, was kort voor het indienen van het tegenwoordig voorstel, door het ernstig votum des afgelopen jaars, en door de bekend gewordene gevoelens der regering, binnen zoodanige enge grenzen beperkt, dat het inderdaad voorbarig of lichtzinnig zoude kunnen geacht worden, om onmiddellijk daarop nieuwe voorstellen te doen, die betwiste staatsrechtelijke vraagstukken ter sprake bragten, of het streng begrip van onmiddellijke noodzakelijkheid slechts eenigermate te buiten gingen. Als zoodanige moende de voorsteller te moeten beschouwen de vragen, of de tijd reeds geboren was, waarop de vertegenwoordiging der standen door geheel veranderde instellingen moest worden vervangen, en of er onmiddellijke noodzakelijkheid bestond, om voor het rijk onderzoek van dit gewigtige vraagstuk, de wijze van verkiezing der ridderschaps-collegiën onder de heerschappij der wet te brengen? Bij de daarstelling van art. 6 der grondwet had men die vraagstukken mede onbeslist gelaten, en liever verkozen eene dadelijke en onwiskkenbare verbetering te verwerven, dan deze in de waagschaal te stellen door haar met meer betwiste onderwerpen te vermengen. Vruchteloos nu waren tot dusver alle pogingen geweest, om die verkregene verbetering in het leven te doen treden; aan eene nieuwe poging daartoe, die althans van de geneigdheid der regering getuigde, om dezelve geenszins binnen enge grenzen te bekrimpen, stond een gelijk lot te wachten; de redenen, die daartoe aanleiding gaven, waren algemeen erkend in het voortdurend bestaan van andere grondwettige bepalingen gelegen te zijn, wier handhaving slechts weinigen konden verlangen; het voorstel tot derzelver opheffing viel dus geheel in het enig begrip van noodzakelijkheid, ook door de meerderheid der Kamer aangekleefd.

De voorsteller sloot zich met gemiddelijke nasaggetheid, en omdat hij zich met het verkrijgbare goede bezadigen wil, binnen die enge grenzen in, en nu wordt hem ten zelfder tijd het verwijt van voorbarigheid gedaan, omdat hij, na zooveel voorafgaande wilsverklaringen, de noodzakelijkheid hier ophelsing aanneemt, en van onvolledigheid, omdat hij dit enge begrip van noodzakelijkheid niet tot betwiste, en de werking van artikel 6 geenszins belammerende, vraagstukken heeft uitgestrekt.

Hoe beperkt, overigens, naar het oordeel van velen, de voorgestelde verbetering ook moge wezen, zoo kan en mag men derzelver gewichtige werking niet bewippen; door haar toch zoude de weg worden gebaad om een betrekkelijk beter stelsel te verkrijgen, aan een aanzienlijk en door beschaving uitmuntend gedeelte der bevolking enen meerderen invloed op de kenze der vertegenwoordigers van stedelijke en provinciale belangen te verschaffen, en het bewijs te leveren, dat die invloed ten onrechte wordt geschroomd.

Het zijn deze beschouwingen, die den ondergeteekende alnog de hoop doen koesteren, dat zijne medeleden, op de veranderde omstandigheden lettende, en omtrent de strekking van zijn voorstel nader ingelicht, aan hem de hand zullen reiken, om eene verbetering tot stand te helpen brengen, waarvan het nut, door niemand wordt betwist, en waarop het volk, dat wij gezamenlijk vertegenwoordigen, sedert zes jaren regt heeft te hopen.

NEDERMELDER VAN ROSENTHAL.

Stemmen des volks.

Zoolang de natuur niet dood is, werkt zij. Haar leven en werken; haar werken is veranderen.

Niets in de natuur behandelt slechts één oogenblik dezelfde gedaante. Hoe onmerkbaar ook voor het nauwlettend oog, — verandering is es onafgebroken es zeker; en alles is aaneenschakeling.

Nogtans is het, of er tijdperken zijn, die geheel op zich-zelf staan. Het is zoo in onze oogen, die, hoe wij onze blik ook strekt, slechts een klein deel overzien kunnen; die zoo moeijelijk kunnen vallen, dat het alles weër veranderen moet, dat het eene tijdperk slechts weder voorbereiding is voor het andere. Maar elk tijdperk heeft zijn eigene, natuurlijke geschiedenis weder: worden, wassen tot een punt van hoogen luister; vervallen en verdwijnen.

Zoo ziet men soms, met bedaarden voortgang, stille, gelijkmatige ontwikkeling. Het is een tijd van bloei en van wording tot vrucht. Maar de mate van kracht, daartoe in beweging gezet, raakt uitgeput; de vrucht is volwassen en een tijd van rust schijnt aangebroken.

De vrucht nogtans was niet het einde, waarbij alles kop stilstaan: want zij, was niets dan eene kiem, eene kiem van verdere ontwikkeling; het beginsel eener nieuwe wording. En de tijd der schijnbare rust was verval van het oude om het nieuwe plaats te doen nemen; hij-zelf was de overgang tot eenen tijd van gisting, van te werk komen van versche krachten, bestemd om alles weër een einde verder te brengen op den oneindigen weg van onafgebroken vooruitgang ter volmaking.

Die tijden van gisting zijn verschijnselen bij alles, wat is in de natuur: zoowel bij de plant, het dier den mensch als het geheel eens volks.

Ongelukkig degene, die dit miskent, die de opwekking en herzameling van levenskrachten schuwt, hare verhoogde werking naadeel, veranderen verderven noemt. Nog ongelukkiger hij, die haar wil wesen of tegengaan: want hij doet vruchteloos arbeid, of vermindert, of doodt.

Maar die zijnen tijd wel begrijpt, verheugt zich, hoe hij ziet, dat de lente komt en het leven zich weder openbaart; hij zit dan niet stil, maar volgt de aandrif, die werkt in al wat hem omringt en in hem; maar hij slijt mede handen aan het werk, niet om tegen te gaan, maar om te bevorderen; niet om terug te dringen, of tot stilstaan, maar om te leiden en licht en lucht te geven, en zoop ten beste mede te werken.

Het is niet te ontkennen, dat eene dagelijks meer en meer zichtbare, verhoogde werking van ons volksleven het kenmerk is dezer tegenwoordige dagen. Het is een tijd van broeijing, waarin ontbonden wordt en geschieden verzameld en tot een gebragt, om als nieuwe krachten te werken.

Maar wat? Wat zal de uitkomst zijn? Waartoe zal dit beginnen ons leiden?

Wij weten het niet; want dat is het geheim der toekomstige tijdop.

Die onwetendheid mag echter geen reden zijn voor stilzitten en in wankeelheid loezien wat komen zal. Wie, om dat te weten, zal wachten met den arbeid? zal hij ooit werken? Of zou de dag, voor het einde van zijn wachten, niet zijn die laatste dag, waarop geen toekomstige meer volgen zou, en dus tevens alle werk onnodig zijn?

Die onbekendheid met de toekomst spoort integendeel ons aan om te werken; want wij weten niet hoelang het nog dag zal zijn; — maar wij weten wel wat wij voor Nederland wenschen, wat wij hopen voor het volk, waarvan wij een deel zijn.

En het is daarom, dat wij in dezen tijd, zoo hoogst-gewichtig voor wat het zijn en worden zal, voor zijne ontwikkeling als deel van het menschedom, voor de vraag of en hoelang het nog als volk op zich-zelf bestaan zal, niet willen stilzitten, maar, voor zooveel in ons is, medewerken tot bevordering van het leven, dat zich al meer en meer openbaart; tot verheldering, waar wij licht meenen behoefte te zijn en te kunnen geven, tot opruiming van wat beletsel is tegen den groei, en hinderpaal tegen vrije ontwikkeling.

Daarom verheffen wij onze stemmen. Geen stem van éénen: maar stemmen uit het volk.

Advertentiën.

Aanbesteding.

Op Vrijdag den 15den Mei 1846, des middags ten 12 ure, zal, op het gouvernements-gebouw te Arnhem, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van vier BRUGGEN, vier DUKERS, en verdere KUNSTWERKEN in den Straatweg van Doesborgh op Anholt.

Het bestek ligt aan voornoemd gebouw, bij de ambtenaren van den Waterstaat, en op de gebruikelijke plaatsen ter lezing.

NEDERLANDSCHE Rijn-Spoorweg-Maatschappij.

HET HOOFDBESTUUR DER NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ, verwilligt den belanghebbenden, dat de KOOPMANS GOEDEREN langs den RIJN-SPOORWEG vervoerd wordende, ook die met eene verdere bestemming dan de End-Station van de Rijn-Spoorweg, aan GEENE GE-DWONGENE FRANKERING onderworpen zijn.

Amsterdam, den 28sten April 1846.

Het Hoofdbestuur voornoemd
L. J. ENTHOYEN
President.
Ter Ordinantie van hetzelfde
J. C. S. JACOB
Secretaris.

VERKOOPING van VAST GOED.

De Notaris **A. L. DE KRUYFF** te Voorst, zal aan de Vollehand, onder Terwolde, op Woensdag den 15den Mei 1846, bij inzate veilen, en den 27sten dier maand, telkens des namiddags om 2 uur, finaal verkoopen:

Het **BOEREN-ERVE** en **GOED, BRANDS-CLOOSTER**, bestaande in **BOUWMANS-WONING** en bijbehorende **BOUW- en WEIDE-LANDEN**, gelegen onder Terwolde; groot 14 Bunders en 86 Roeden.

6 Perceelen **BOUW- en UITERWAARDS WEIDE-LAND**, onder **Welsum** gelegen; te zamen groot 12 Bunders, 45 Roeden en 90 Ellen.

Eene **WEIDE, de Randerwaard**, onder **Welsum**; groot 1 Bunder, en 75 Roeden.

Een **BOUWLAND**, onder **Olst**; groot 2 Bunders, 45 Roeden en 30 Ellen.

De Notaris ROEFSCHO-TEN, te Arnhem, zal op

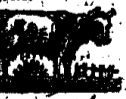
Maandag en Dingsdag den 27sten en 28sten April 1846, ten huize van den Bouwman **W. VAN HUSEN**, op den Ossenvaard, bij het **Lobith**, publiek, op credit, verkoopen:

Een compleet **INBOEDEL**, bestaande uit al-lerhande **HUISRAAD**, als: **STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERLIJEN, KOPER, TIN, BLIK, GLAS- en AARDEWERK, SEAL, DEEL, MELK- en BOUW-GEREEDSCHAPPEN**, twee lange **KARREN**, eene **HUIFKAP, PLOEGEN, EGGDEN**, eenen extra besten **KARNMOLEN**; wijders zes beste **WERKPAARDEN**, waaronder eene **MERRIE** met **VEULEN**; zeven stuks **Melk- en Gaste KOEIJEN**, zes **Guste en Dragtige MALEN**, eene groote partij **SPEK en VLEESCH**, benevens **BEAND, VRACHT-HOUT en REKKEN, POSTEN**.

De Notaris **J. H. KOLESCHOTEN**, te Arnhem, zal, op Woensdag den 29sten, don-derdag den 30sten, en 30sten April 1846, ten huize van Mevrouw de Wed. **WINTER**, aan de Groot Markt aldaar, publiek verkoopen:

Allerhande **HUISRAAD**, als: **STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERLIJEN**, eene **STAANDE KLOK, KAGCHELS** met **TONBEHOOREN**, veel **KOPER, TIN, BLIK, GLAS- en AARDEWERK**; voorts **LEDIKANTEN, BEBEN en TOEBEHOOREN** en andere staande **MEUBELJEN**.

De goederen zijn daags voor den verkoop van 10 tot 3 uur voor een ieder te zien.

Op Vrijdag den 1sten Mei 1846, des morgens ten tien ure, zullen, op den huize den **Eng**, onder **Lienden**, voor konstant geld worden verkocht: **elf vette OSJES, twee vette VAAR-KOEIJEN en dertig-SCHAPEN**. — Men kan dezelve drie dagen na de verkooping laten staan.

Verkoop van Aardappelen, enz.

Mr. de **NEREE tot BABBERICH**, Griffier in het Kanton Terborgh, is voornemens, op Woensdag den 29sten April aanstaande, des voormiddags om negen uur, ten huize van den Grondseigneur **HENDRIK ten BENZEL**, te s. Heerenberg, (op een uur afstand van den Rijn gelegen), publiek te verkoopen:

Circa 250 Mudden beste **ZAND** zijnde uitgezochte **KOOK- en FOOT AARDAPPELEN**, zomede ruim 75 Mudden **ROEGE en BOEKWEIT**.

Ongeveer 25 Mudden **FOOT- AARDAPPELEN**, zijnde:

- 10 Mudden zogenaamde **Arnhemse Rooden**,
- 15 » **Geelen**,

Geroid van een sink land, waarop, de ziekte genee onemenswaardige schade aangerigt heeft. Met franco brieven te bevragen, bij de Boekhand-laren **A. MONGERS en Zoon**, te Doesborgh.

+++ Op Maandag, en Dingsdag, den 3den en 4den Mei, k. zal te Arnhem, ten huize van den Boekhandelaar **NIJHOFF** ver-kocht worden eene **VERZAMELING VAN BOEKEN**, onder welke **zeldzame, en belangrijke werken**, vooral in het vak van **Godgeleerdheid en Regtwe-tenschap** uij munten. Voorts twee **MIKROSKOPEN**. De Catalogus is op vrachtfrije aanvraag verkrijg-baar.

NB. NB. De **VERKOOPING VAN BLOEMEN EN GEWASSEN**, zoo als die in de **Arnhemse Couranten** van den 3den en 7den April, te Arnhem, was gemonnoceerd, sal nu plaats hebben op Zaterdag den 25sten April 1846, des voormiddags ten 11. ure, ten huize van den Kastelein **FLORISSEN**, te Arnhem.

+++ **DIRECTEUREN DER BRAND-, ZEE- en RIVIER-VERZEKERING MAATSCHAPPIJ DE PHOENIX**, te Amsterdam, adverte-ren; dat zij lieden tot **AGENTEN** der genoemde Maatschappij benoemd hebben de Heeren **WEERTS en VAN DER SLUIS**. Belanghebbenden gelieven zich, tot bekoming van inlichtingen, te vervoegen ten Kantore van genoem-de Heeren Agenten.

+++ Voor eenen **JONGELING**, van fatsoenlijke familie, biedt zich de gelegenheid aan, om in den **ROEKHANDEL** te worden opgeleid. — Adres bij den Boekhandelaar **W. J. KRUIJT**, te Arnhem.

D. J. SWATERS, benoemd als **ONDERWIJZER** te Arnhem, berigt hiermede, dat hij den 1sten Mei aanstaande zijne Woning, op den hoek van de Kerkstraat en Pastoorsteeg, zal be-trekken, om aldaar den 4den Mei daaropvolgende zijne **SCHOOL TE OPENEN**.

MAGASIN des MODES et NOUVEAUTÉS. De ondergeteekende van **Parijs** geretourneerd zijnde, heeft de eer, dat hij medegebragt heeft de Nieuwste **MODELLEN** voor **HOEDEN, MUTSEN en MANTIL-LES**, benevens een zeer rijk assortiment **Nieuwe SCHALLONGS, OMSLAGDOEKEN, MOUSSELINE en LAINE, ZIJDEN en andere STOFFEN** voor **DAMES-KLEEDJES, ECHARPES** en verscheiden der Nieuwste **ZOMER-ARTIKELJEN**. **J. BENJAMINS.**

De Ondergeteekende berigt hare ge-eerde Begunstigers, dat zij heden de nieuwe **MODELLEN** van **HOEDEN, MUTSEN en meest andere ARTIKE-LEN**, ontvange heeft. Het werk bij **Ued.** hierdoor meezakst ter kennis brengt en zich daarmede aanbeveelt. **De Wed. H. E. EPKE.**

Bij **G. SCHMIDT**, Markt te Zutphen, zijn, tegen billijke Prijsen, te bekomen alle soorten van **PARAPLUIJES en PARA-SOES**, naar den laatste smaak. — *Brieven franco.*

Aanvraag.

Blijft aan den persoon **J. ROEMER** de vergunning verleend, om voortdu-rend de Uniform van 1ste Luitenant der Dragonders te mogen blijven dragen. **De Eer van den Met-Stand!**

Stoomboot-dienst

Rotterdam, Vredshijk en Culenburg.
Alle dagen behalve des Zondags.
Van **Rotterdam**: des morgens ten 9 ure, en des Maandags avonds daar naar **Culenburg**.
Van **Vreeswijk**: des morgens ten 9 ure, en alleen des Dingsdags morgens ten 8 ure van **Culenburg**.
Corresponderende wijders met de eerste en laat-ste Spoorreinen van **Brecht** op **Amsterdam en Arnhem**, waartoe **Diligences** geregeld bij aankomst ten dienste staan.
Zoodat men op eenen dag van Arnhem naar Rotterdam heen en terug kan reizen.

Waterhoogte te Arnhem.
Den 24 April 3 El 4 Palm 0 Dain: gew. 0 gev. 18 D.
Te Arnhem; bij **C. A. THIEME**, Boekdruker.